

FİLMİ DEDİRTEN DETYAYLAR

- ▶ Fantastik, serseri, çılgın tipler
- ▶ Şişman ve çakal tipler
- ▶ Cadılar
- ▶ Canavarlar
- ▶ Olağan üstü aileler
- ▶ Aynı aktörler : Jonny Deep
Christopher Lee
Helena Bonham Carter

BELGESEL BİLİM KURGU DRAM KOMEDİ AKSIYON FANTASTİK KORKU

SİNEMA TİF

ALAN DERİNLİĞİ
İŞIK PLAN SEKANS
GERÇEKÇİLİK
KARANLIK ODA
DEKORASYON
YAKIN PLAN
YONERGEN
ZEMİNİ
DERECE
KURALI
GÖLGE
DOĞMA 95
YÖNETMEN
GÖSTERGEBİLİM
MİZASEN
PSİKANALİTİK
GERÇEKÜSTÜCÜLÜK
KURGU
OBJEKTİF
ALTERNATİF
TEK KARE
KARAKÖR
REJİ
KARA FİLM
TRETMAN
SAHNE
DİŞAVURUMCU
KLAKET
YAKIN PLAN
YONERGEN
ZEMİNİ
DERECE
KURALI
BEYAZ PERDE
MERCER
METAFOR
AUTEUR
SINOPSİS
SİNEMATOGRAFI
SINEMATOĞRAF
GÖRÜNTÜ
DETAY PLAN

KATARSİS
DRAMATURJİ
AKS ÇİZGİSİ

Giresun Üniversitesi
Tirebolu İletişim Fakültesi
Radyo - Televizyon ve Sinema
Sinema Bülteni
Sayı: 6 | 2019

TİM BURTON 'DAN NE ÖĞRENDİK?

Stop-Motion

Stop Motion durağan 3 boyutlu objeleri hareket edermiş gibi gösteren bir animasyon türüdür. Kuklalarla, oyun hamurlarıyla, oyuncaklarla, kağıtlar ve aklınıza gelebilecek bir çok nesne ile yapılabilmektedir. Hayal gücünüzün sınırlarını zorlayacağınız bu teknikte, kameranın açısını ayarladıktan sonra nesnenin fotoğrafı çekilmekte ve daha sonra nesne biraz oynatılmaktadır. Tekrar fotoğraf çekilerek bu şekilde devam etmektedir. Nesnelerin hareketlerinin yavaş yavaş fotoğraflarını çektikten sonra çeşitli kurgu, video programları ile fotoğraflar birleştirilir ve ortaya stop motion filmi, videosu çıkar.

Stop Motion tekniği, Tim Burton ve Will Vinton gibi yönetmenler tarafından da kullanılmış olan bir tekniktir.

Dijital veya analog, tek kare çekme özelliğine sahip kamera ya ihtiyaç vardır. Tek kare yakalama özelliği olan Video Capture kartları da kullanılabilir.

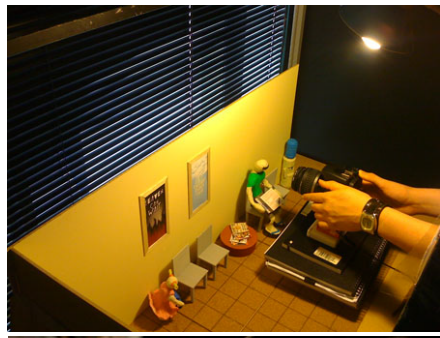
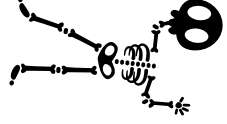
Stop Motion tekniği; kamerayı objeye karşı ayarlayıp tek kare çekip sonra objeyi biraz hareket ettirip yeni bir kare çekmek ve bunu tekrarlayarak animasyonu tamamlamaktır. Çekilen tek kare resimleri ardı ardına dizip (her saniye için 15-24 kare) oynatılması ile hareket elde edilir. Sahneler montajlanarak film tamamlanır. Bu işlemlerin çoğu çizgi film tekniği ile aynıdır, fark; stop motion animasyonda kullanılan gerçek 3 boyutlu obje, model ve setlerdir.

1800'lü yılların başlangıcından sonlarına kadar geçen zaman diliminde sinemanın bulunuşuyla birlikte çizgi film ve stop motion teknikleri kullanılarak film yapma çalışmaları da ortaya çıkmaya başlamıştır.

Model animasyonu veya 3 Boyutlu Animasyon olarak da anılan stop motion, Amerika'da ortaya çıkıp gelişen çizgi filmin aksine, gölge oyunları ve kukla geleneğine sahip Orta ve Güney Avrupa'da daha fazla kullanılmış ve geliştirilmiştir.

Danışman:
Öğr. Gör. Elif Bayer
Arş. Gör. Gökhan Toptepe

Emeği Geçenler
İpek Bayır
Şeyda Yılmaz
Esra Çallı
İbrahim Kartal

Yönetmen, yapımcı, senaryo yazarı aynı zamanda da oyuncu olarak bilinen Tim Burton, sinemanın her alanına el atmış ve kendine özgü bir stilin yaratıcısı olan modern dünyanın deli masalcısı olarak tanınmıştır. Ayrıca kendine özgü bir tarz ile çekmiş olduğu filmler ve oluşturmuş olduğu olağandışı, masalsı karakterler ile 'Burtonesk' kavramının ortaya çıkmasına neden olmuş ve kendine özgü karakteristik bir sinema dili yaratmıştır.

Timothy William Burton, 1958 yılında California'da dünyaya gelmiştir. Küçük yaşlarında yaşlılarından ayrı olarak karikatürler çizip, düşük bütçeli korku filmleri izlemiştir. Stop-motion tekniği ile ya da 8mm'ye sessiz filmler çekmiştir. 13 yaşında çektiği "The Island Of Doctor Agor" bilinen ilk filmidir. Düşük bütçeli korku filmleriyle meşhur olan Vincent Price, Tim Burton'ın ilham kaynağı olmuştur. Gotik teması ile Vincent, Tim Burton sinemasında etkisini göstermiştir. Animasyon eğitimine başlayan Tim Burton daha sonrasında animatör çırağı olarak Walt Disney stüdyolarında çalışmaya başlamıştır. Disney stüdyoları sıradanlaşmış karakter çizimlerinden çok farklı olduğu gerekçesiyle stüdyo tarafından reddedilmiştir. Disney'in sıradanlığı Tim Burton'ı rahatsız etmiştir. Fakat stop-motion tekniği ile çektiği ilk uzun metrajlı filmin karakterlerinin temelini burada atmıştır. Burton, 1979 yılında ilk animasyonu Stalk Of The Celery Monster'ı, 1982 yılında da ilk stop-motion filmi Vincent'i çekmiştir. Vincent, kendisini "Vincent Price" olarak hayal eden küçük bir çocuk hakkındadır. 1984 yapımı Frankenweenie adlı siyah beyaz ilk kısa filmi çekmiştir. Tim Burton, filmde yer alan karakterlerinin çizimlerini bir kitapta toplamıştır. Sadece bir yönetmen ve yapımcı olmayan Burton, aynı zamanda yazar ve şairdir.

Tim Burton 1985 yılında 7 milyon dolarlık bir bütçeyle Pee-Wee's Big Adventure adlı filmi çekmiş ve bu filmle 40 milyon doların üzerinde bir hasılat yapmıştır. Filmin başarılı olmasından cesaret alarak Burton, 1988 yılında bir komedi filmi olan Beetlejuice'i çekmiş ve bu film ile tam anlamıyla sinema dünyasına adım atmıştır. Burton'ın bu filmi 80 milyon doların üzerinde hasılat yapmıştır. Ayrıca en iyi makyaj dalında Oscar kazanmış ve özel efekt dallarında BAFTA'ya aday gösterilmiştir. Beetlejuice filmi sayesinde büyük bir başarı sağlayınca Batman projesi Burton'a teklif edilmiştir ve ilk büyük bütçeli film projesi olarak görülen filmi 1989 yılında kabul etmiştir. Oyuncular ve bazı konularda sıkıntılar yaşansa da, film Amerika'da 250 milyon dolar ve dünya çapında 400 milyon doların üzerinde hasılat yapmıştır. Ayrıca Batman bütün zamanların en iyi filmi olarak da gösterilmiştir. İlk Batman filmi başarısından sonra Burton, kontrolün kendisinde olması koşuluyla, 1992 yılında Warner Bros ile serinin ikinci filmi olan Batman Geri Dönüyor için anlaşmıştır. Ne yazık ki bu film, çocuklar için fazla korkutucu bulunmuş ve izleyiciler tarafından eleştirilmiştir. Ayrıca film 160 milyon dolar hasılat yapmış ama aynı başarıyı sağlayamadığı için Warner Bros'u memnun etmemiştir. Aksine 160 milyon dolar hasılat, başarısızlık sayılmazdı ama Burton, bu film ile Batman serisine son vermiştir. Tabi her ne kadar rafa kaldırmış olsa da, daha sonra Batman Forever filminin yapımcılığını da üstlenmiştir.

Burton sinemasında karakterler özenle seçilmektedir. Her zaman bir parça gotiklik kullanan Burton, sıklıkla Noel ve cadılar bayramı atmosferi yaratmaktadır. Hemen hemen her filminde başkarakterlere güvenmeyen "kasaba halkına" rastlanmaktadır. Filmlerindeki karakterlerin önemli bir özelliği ise, etraflarını saran tüm karanlığa rağmen iyimser olmalarıdır. Burton'ın özellikle stop-motion tekniği ile çekilen filmlerinde karakterlerin abartılı olmalarına rağmen insani değerlerini kaybetmemeleri dikkat çekmektedir. Burton'ın bir diğer imzası ise filmlerinde siyah-beyaz çizgili kıyafetlere sahip karakterler olması ve en önemli kuralı sıradan olanı yıkmasıdır.

FİLMLERİ

Beetlejuice (1988): Maitland çifti hayatları sükünat ve huzurla geçen genç bir çifttir. Markete gittikleri bir gün kaza geçirir ve ölürler. Öldüklerini anlamaları biraz zamanlarını alır. Aslında dünya değiştirmeleri gerekmektedir ama bunu bir türlü beceremezler. Onlarda evlerinde normal alışkanlıklarını yerine getirmeye devam ederler ta ki ev yeni sahipleriyle tanışana kadar. Kavuştuklarında ise ölümler ve yaşayanlar arasındaki garip mücadele de başlamış olur.

Corpse Bride (2005): Çocuk Vincent büyümüş ve naif, duygulu bir genç olmuştur. Burton kullandığı tüm gotik öğelerini bu filme baştan sona mükemmel bir ahenkle yerleştirmiş ve aşka farklı bir bakış açısı getirmeyi başarmıştır.

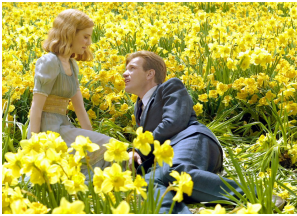
Batman (1989): Kendi hayal dünyasıyla Batman'in hayatını birleştirip mükemmel bir maceraya imza atar.

Vincent (1982): Vincent, Tim Burton'un ilk kısa film denemesidir. Stop-motion tekniği ile çekilmiştir. Ayrıca ben de varım dediği ve yıllar yılı bizi anlatımıyla büyülediği karanlık masallarının başlangıç filmidir. Film kendini Vincent Price sanan bir çocuğun karanlık dünyasında geçmektedir. Görünürde normal bir evde sessiz sedasız bir çocuk olan Vincent aslında iç dünyasında koca bir şato, onu oraya hapseden bir lanet ve ölen karsının yasını barındırmaktadır. Aynı zamanda bu yapım Tim Burton ve onun karakterlerinin bebeklik fotoğrafı olma özelliğini de taşımaktadır. Burton, daha sonrasında burada kullandığı mekân ve karakteri geliştirmiş ve yıllarla beraber büyütüp yetiştirmiştir.

Frankeenweenie (1984): Kahramanımız yönetmen olma hayalleri kuran sevimli ve akıllı bir çocuktur. Çok mutlu başlayan ve ilk filmi ailesiyle paylaşma gururuna eriştiği bir günde hiç beklenmedik bir kayıp yaşar. Sevimli köpeği ölür. Artık kahramanımızın tek bir amacı vardır. Ölen köpeğini tekrar hayata döndürmektir. Yapım Burton'ın geliyorum dediği ikinci kısa filmidir.

Big Fish (2003): Oğluna hayallerini kaybetmemesi için yalanda olsa başka dünyaların varlığından kendi hatıralarım gibi bahseden bir baba ve ona inanmakla gerçeği görmek arasında sıkışıp kalan bir oğlun yer yer komik yer yer acılı hikâyesidir.

Edward Scissorhands (1990): Burton karakterleri farklı olmalarıyla tanınır. Farkları yüzünden her daim itilir ve yalnızlık çekerler. İşte Edward'ta bu karakterlerden biridir. Onu yapan usta sıra ellerine geldiği zaman ölür ve Edward'ın yerinde keskin makaslarla yapayalnız kalakalır. Filmde Edward karakterini Jonny Deep canlandırmıştır. Yönetmenin Johnny Deep takıntısı bu filmle başlamıştır.

Charlie and the Chocolate Factory (2005): Yine Johnny Depp yine bir Tim Burton klasiğidir. Yaşamda ailenin ne denli önemli olduğunu ve yalnızlığın bir fabrika dolusu çikolatanız olsa da dayanılmaz bir ağırlık olduğunu kendi gözünden anlatmıştır.

Ed Wood (1994): Tarihin gelmiş geçmiş en başarısız yönetmenini konu aldığı bu yapımda Johnny Depp'le başka bir başarıya daha imza atar yönetmen. Konunun özü yine ayırdır. Farklı olan dışlanır.

Alice in Wonderland (2010): Âlice harikalar diyarında masalı başarılı bir gotik masal halinde seyirciye aktarılmış ve çok güzel tepkiler almıştır. Tabi ki yine Johnny Depp ve Helena Bohman Carter iş birliği ile yapılmıştır.

Sleepy Hollow (1999): Kesik başlı süvari efsanesinin Burton'ın gözünden yeniden doğması olarak nitelendirilebileceğini bu yapım yine onun başarılı çalışmalarından biridir. Baş rollerde yine Depp vardır ve yine farklı olan dışlanacaktır.